

Societat

DEMOGRAFIA

La natalitat a la Unió Europea Selecció de dades de l'estudi 'Naixements i fecunditat el 2016' d'Eurostat publicat aquest 28 de març

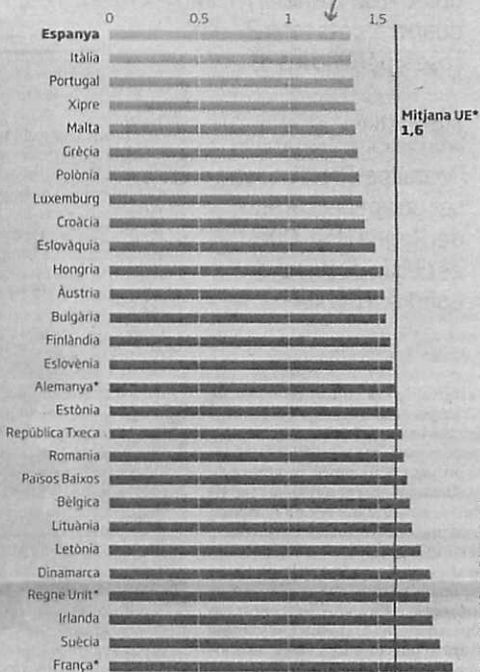
MITJANA D'EDAT DE LES DONES AL NAIXEMENT DEL PRIMER FILL

- Menys de 27 anys
- Entre 27 i 28 anys
- Entre 28 i 29 anys
- Entre 29 i 30 anys
- 30 anys o més
- Sense dades

MITJANA DE FILLS PER MARE

Les dades amb asterisc són provisionals

Cada cop menys fills i més tard

Espanya torna a estar a la cua d'Europa en fecunditat i és on les mares primerenques són més grans

P. J. ARMENGOU
BARCELONA

"Europa està vivint un hivern demogràfic", assegura Raúl Sánchez Flores, director de l'Associació de Famílies Nombroses de Catalunya (FANOC). Ho diu mirant les últimes dades de natalitat i fertilitat a Europa que ahir va publicar l'Eurostat -l'oficina estadística de la Comissió Europea- i que indiquen que l'any 2016 van néixer al Vell Continent 43 milions de nadons menys respecte a l'any anterior, i que la mitjana d'edat de les mares primerenques ja se situa als 29 anys.

Les xifres són especialment dramàtiques a Espanya, que està a la cua de països europeus en nombre de fills per dona, i que només és superada per Itàlia pel que fa a l'edat en què les dones tenen el primer fill. Segons dades de l'Eurostat, Espanya i Itàlia són els països amb una taxa de fecunditat més baixa: només 1,34 fills per dona. Les espanyoles i italianes també són les dones que tenen més tard el seu primer fill: 30,8 i 31 anys de mitjana, respectivament. Ahir, tenir fills passats els 30 és més comú a Espanya

que en cap altre país. Un 59,6% de les espanyoles van tenir el seu primer fill entre els 30 i els 39 anys l'any 2016.

A Catalunya les dades són només lleugerament millors. Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística i de l'Institut d'Estadística de Catalunya, les catalanes van tenir l'any 2016 una mitjana d'1,39 fills. Les mares primerenques tenien, com a l'Estat, uns 30,8 anys de mitjana.

Un problema de polítiques

"A Espanya i Catalunya fa anys que tenim males xifres en natalitat i fecunditat, i això es deu en gran part a les mesures polítiques que s'han pres, que sempre són parcials -diu el director de la FANOC-. Si no venen acompanyades de millores en l'accés a l'habitatge, una reforma laboral i horària, més conciliació i menys precarietat laboral per als joves, serà impossible que es formin famílies més d'hora".

La investigadora del Centre d'Estudis Demogràfics (CED) de la Universitat Autònoma de Barcelona, Pilar Zuera, coincideix: "A Espanya no hi ha suport institucional real i no hi ha una igualtat de gènere real que faciliti la conciliació". "L'endarreriment en l'emancipació dels fills, el fet

Fills
L'any 2016 les espanyoles van tenir, de mitjana, 1,34 nadons

Mares
La majoria de dones a Europa tenen el seu primer fill als 29 anys

que a Espanya no hi ha un accés al mercat laboral estable i la falta d'ajudes a les famílies, expliquen el retard en la formació familiar", afegeix. Segons la investigadora del CED, cal més igualtat en l'àmbit reproductiu i en l'àmbit productiu i que, alhora, "els homes s'impliquin en les feines domèstiques".

Espanya està força lluny de la mitjana europea en nombre de fills per dona -que se situa en 1,60- i encara a més distància dels països del nord d'Europa. Irlanda, amb 1,8 nadons per dona, i Suècia, amb 1,85, lideren la ràtio de fecunditat a Europa. França, però, és qui té les millors xifres: 1,92 naixements per dona. Tant a França com a la majoria d'Europa, però, la mitjana de fecunditat no ha parat de baixar.

"A Espanya i a tot Europa ha caigut la fecunditat des dels anys 80 -explica Zuera-. El repunt del nombre de fills al nord es deu al fet que allà la igualtat de gènere i el suport institucional és més gran". També ho veu així Raúl Sánchez Flores, que indica que "els països mediterranis són els que destinen un tant per cent més baix del PIB a polítiques familiars", ja que "són els països que dediquen més

recursos a les famílies els que tenen millors dades".

Per al director de la FANOC, però, les raons no són només econòmiques: "Cal un canvi cultural i laboral". Això ho demostra, diu, el fet que les ràtios de fecunditat a Espanya no són millors entre ciutadans amb una situació laboral més estable -com ara els funcionaris- o en el fet que a França o Suècia també empitjoren les dades. "Es necessita que el país tingui una dimensió familiar i fer polítiques fiables que donin esperances als ciutadans per crear una família", opina Sánchez.

Pilar Zuera, per la seva banda, considera que "el que cal és que les persones tinguin l'oportunitat de tenir els fills que vulguin" i que "si la fecunditat en un país és baixa, ha de ser per decisió dels seus ciutadans, no per altres circumstàncies". En aquest sentit, la majoria d'enquestes indiquen que les espanyoles tenen menys fills dels que voldrien, que seria aproximadament dos. "Les aspiracions a tenir una família no han canviat gaire amb els anys a Espanya; el que no han millorat són les polítiques familiars", conclou Sánchez.